

Donderdag

16
Fotodetective Hans Aarsman vermoedt bezorgde ouders in Washington D.C.

18
Slachtoffers van Colombiaanse bloedkolen zoeken genoegdoening in Den Haag

31
Senator Dianne Feinstein (89) begint voor de Democraten een last te worden

Een man toont de vlag van de Rotterdam Jongeren Kern (R.J.K.) tijdens een demonstratie in Den Haag in 2020.

Foto Robin van Lonkhuijsen / ANP

De woeste en wilde kweekvijver voor Feyenoord-hooligans

In de strijd tegen het voetbalgeweld trekt een van de hoolingagroepen van Feyenoord de aandacht met intimiderende acties: de Rotterdam Jongeren Kern. Hun fanatisme is ook in Europa berucht. Vanavond speelt Feyenoord uit (zonder fans) de kraker tegen AS Roma.

Door **Robert van de Griend**

Op 26 mei 2022 verscheen op het Instagramkanaal Hooligans.cz Official, waar voetbalhooligans uit heel Europa trots verslag doen van hun vechtpartijen en andere verichtingen, een foto van een groep Feyenoord-aanhangers met spandoeken. De foto is gemaakt in Tirana, waar Feyenoord de dag ervoor de Conference League-finale heeft gespeeld tegen AS Roma. Op de spandoeken staan grove teksten. Eentje bevat een doodsb bedreiging aan het adres van de Rotterdamse burgemeester Aboutaleb. Op een ander spandoek wordt een dochter van Aboutaleb uitgemaakt voor *kechba*: hoer.

Ook Paul van Dorst moet het ontgelden. Hij bestiert een sportschool in Rotterdam-Zuid en is voorzitter van de Roze Kameraden, een supportersvereniging voor lhbt'ers met een liefde voor Feyenoord. 'Hitler onze vorst. Vergas Paul van Dorst', luidt de boodschap die met de ruim 55 duizend volgers van het Instagramkanaal worden gedeeld. 'Roze Kameraden spreading hiv sinds 2021', staat ernaast in rood-zwarte spuitbusverf te lezen.

Hoewel de mannen op de foto allemaal hun gezicht verbergen, lijkt het niet lastig te raden wie de afzender is van de dreigementen en beledigin-

gen. Naast de spandoeken prijkt namelijk een vlag met de letters R.J.K. Dat is een afkorting voor 'Rotterdam Jongeren Kern', één van de ten minste drie hoolingagroepen die Feyenoord rijk is.

Het is niet voor het eerst, en ook niet voor het laatst, dat die drie letters opduiken bij intimiderende acties. Zo worden ze driekwart jaar eerder op de sportschool van Paul van Dorst gekalkt, in dezelfde nacht dat er brand wordt gesticht bij het pand.

In september 2021 belanden de letters samen met een homofobe verwensing op het kantoor van COC Rotterdam. Diezelfde maand ontving de inmiddels vertrokken Feyenoord-directeur Mark Koevermans de R.J.K.-tag op zijn voordeur. Bij hem worden ook de ruiten ingegooid.

Leefbaar Rotterdam-wethouder Robert Simons moet er eveneens aan geloven. Na zich meermalen fel te hebben uitgesproken tegen de 'terreur' van de Rotterdam Jongeren Kern, wordt in juni 2022 groot 'R.J.K.' op de gevel van zijn huis gespoten, vergezeld van het woord 'kankerhomo'.

Goede kans dat de lijst met voorbeelden nog langer zou zijn geweest, als de Rotterdamse poli-

Rotterdam Jongeren Kern

➤ VERVOLG VAN
PAGINA 13

tie niet anderhalf jaar geleden een recherche team in het leven had geroepen dat zich exclusief bezighoudt met voetbalgerelateerde misdrijven. Dat team verrichte al tientallen aanhoudingen onder Feyenoord-aanhangers, onder meer voor het thuis opzoeken van pleitbezorgers van een nieuw Feyenoord-stadion en voor het vervaardigen van een muurschildering waarbij voormalig Feyenoord-speler en nu Ajaxied Steven Berghuis werd afgebeeld als een Jood in een concentratiekamp.

De onderzoekers ontdekten ook wie er verantwoordelijk is voor een aantal vergripen die worden gelinkt aan de Rotterdam Jongeren Kern. Vorig jaar werd al een 22-jarige Rotterdammer veroordeeld voor het onderkalken van het COC-gebouw.

Afgelopen dinsdag moesten negen mannen tussen de 23 en 36 jaar voor de politierechter in Dordrecht verschijnen vanwege de spandoeken in Tirana. Aan zes van hen werd een taakstraf van honderd uur opgelegd. Een andere verdachte kreeg een iets kortere taakstraf en drie dagen cel. Alle zeven veroordeelden mogen zich daarnaast drie jaar lang niet in de omgeving van het Feyenoord-stadion vertonen. Binnenkort vindt ook de rechtszaak plaats tegen de Rijswijker Maximiliaan V. (30), die door het OM wordt gezien als de initiator van de spandoekenactie, de brandstichting bij de sportschool van Paul van Dorst en de bekladdingen bij wethouder Simons. V. zit al drie maanden in voorarrest sinds hij eind januari van zijn bed werd gelicht.

Het voorlopige succes van het Rotterdamse recherche team kan worden opgevat als een hoopgevend signaal in de landelijke strijd tegen voetbalgeweld. Tegelijkertijd bevestigt de intensieve politie-inzet dat in Nederlandse groepen hooligans actief zijn die zich door weinig laten weerhouden, laat staan dat ze geremd worden door strengere maatregelen in stadions, waar sinds het aanstekerincident tijdens Feyenoord-Ajax weer massaal om wordt geroepen. Sterker, zeggen deskundigen: als je niet oppast, zal nog harder optreden rond voetbalwedstrijden de hooliganproblematiek alleen maar vergroten.

De Rotterdam Jongeren Kern mag dan vooral de laatste jaren de aandacht op zich gevestigd weten, de groep bestaat al veel langer. In zijn boek *Hooligans, fans en fanatisme* (2008) beschrijft socioloog Ramón Spaaij hoe de R.J.K. eind vorige eeuw opkwam na de beruchte confrontatie tussen de toenmalige harde kernen van Feyenoord (S.C.F.) en Ajax (F-Side) in Beverwijk, waarbij Ajax-aanhanger Carlo Picornie werd doodgestoken. Een stuk of veertig jonge Rotterdammers, van wie een deel tot een jeugdbende behoorde, besloot na die geweldsexplosie in de voetsporen van S.C.F. te treden en te laten zien dat zij nog 'gekker' waren.

Onder de naam Rotterdam Jongeren Kern gingen ze het gevecht aan met supporters van andere clubs en spotten ze hun R.J.K.-tag op stadions door Nederland, zo memoreert voormalig R.J.K.-lid Yoeri Kievits in zijn biografie *Rotterdam Hooligan* (2013). 'Ook verschillende teksten gerelateerd aan nare ziektes en seksuele voorkeuren worden op de muren gespoten', schrijft Kievits. 'Dat is gewoon humor.' Hoe 'gek' de jonge hooligans in hun

“

De R.J.K. is een kweekvijver. Om te kunnen opklommen in de pikorde, moet je wel laten zien wat je waard bent

Henk Ferwerda
Criminoloog

begintijd waren bleek onder meer in januari 2000, toen achtien van hen werden opgepakt na een potje 'potenrammen' in het Kralingse Bos. Negen jaar later werden dertien R.J.K.-leden aangehouden bij de strandrellen in Hoek van Holland.

De huidige lichter van de Rotterdam Jongeren Kern, waarvan het aantal leden naar schatting in de tientallen ligt, is nog steeds betrokken bij rellen. Zo speelden R.J.K.'ers volgens de politie een rol bij de ernstige ongeregeldeheden na Sturm Graz-Feyenoord, afgelopen oktober. Bij de avondklokrellen op de Rotterdamse Coolsingel in november 2021 poseerde een groep jongeren met een R.J.K.-vlag voor een brandende politiewagen.

Maar bovenal lijken de R.J.K.-leden het tegenwoordig gemunt te hebben op iedereen in hun leefwereld dreigt aan te tasten: Feyenoorders die over een vertrek uit De Kuip durven te beginnen (Koevermans), lokale bestuurders die een einde willen maken aan supportersgeweld (Aboutaleb, Simons) en Rotterdammers die zich inzetten voor homoacceptatie in het stadion (Van Dorst, COC).

Dat laatste hoeft niet te verbazen, gezien de breder gedeelde afkeer onder voetbal supporters van lhbt'ers.

Recentelijk nog werd PSV'er Xavi Simons door aanhangers van FC Spakenburg voor homo uitgescholden en belaagden PSV-fans op hun beurt het COC-gebouw in Eindhoven. Bij de Rotterdam Jongeren Kern speelt vooral de angst voor hun reputatie mee, zegt Henk Ferwerda van Bureau Beke, die als criminoloog al jaren onderzoek doet naar hooliganisme. 'Ze koesteren hun imago van stoere mannen. Daar passen homo's in hun beleving niet bij.'

Dat R.J.K. zich hoofdzakelijk buiten De Kuip laat gelden, en zich ook niet meer tot wedstrijden van Feyenoord beperkt, sluit volgens Ferwerda aan bij twee ontwikkelingen die zich de afgelopen jaren in het hooliganisme hebben voltrokken. Zo zou de toename aan stadionverboden, toegangscontroles, cameratoezicht, stewards en andere veiligheidsmaatregelen er toe hebben geleid dat steeds meer hooligans hun agressie elders zijn gaan botvieren. Onderzoek van Bureau Beke wijst bijvoorbeeld uit dat aanhangers van diverse clubs uit de Nederlandse voetbalcompetitie geld met elkaar afspreken in bossen om daar met elkaar op de vuist te gaan.

Een tweede tendens, zegt Ferwerda, is dat veel hooligans hun werkveld hebben uitgebreid of zelfs verlegd naar het intimideren van - in hun

ogen - falende bestuursleden en trainers van hun eigen club. 'Dat is niet uniek voor Feyenoord. Bij Ajax en NAC hebben ze hetzelfde meegemaakt.'

De radicale acties van de Rotterdam Jongeren Kern zijn volgens de criminoloog ook inherent aan de positie van de R.J.K.'ers ten opzichte van oudere groepen Feyenoord-hooligans, zoals FIIIR (Feyenoord derde generatie Rotterdam). 'De R.J.K. is een soort kweekvijver. Van daaruit kun je doormoeten naar FIIIR. Maar om te kunnen opklommen in de pikorde, moet je wel laten zien wat je waard bent. En als je niet meedoet aan het geweld, kun je klappen krijgen van de andere R.J.K.-leden of word je kaltgesteld.'

Zelf houden de R.J.K.'ers zich liever op de vlakte over de motieven voor hun acties. 'Ik weet niet waarom ik dat heb gedaan', zei de 22-jarige Rotterdammer Robin van S., toen hij zich tegenover de rechter moest verantwoorden voor het bekladden van het COC-kantoor. 'Ik heb niks tegen zulk soort mensen.' De Rotterdam Jongeren Kern zei hij wel te kennen, maar: 'Ik heb daar niets mee te maken. Ze waren toen veel in het nieuws, ik denk dat ik het daarom heb gebruikt.'

Tijdens de zittingen van afgelopen dinsdag over de spandoeken in Tirana

Honderden aanhangers van Feyenoord, waaronder de harde kern, bij een training van het eerste elftal op het trainingcomplex Varkenoord naast stadion De Kuip, januari 2021.

Foto HH / Media TV

In het *Algemeen Dagblad* lichtte een anonieme rechercheur van de Rotterdamse politie alvast een tipje van de sluier op. 'Hij is geen persoon die je zou verwachten in deze groep', zei hij over V., die volgens zijn LinkedIn-profiel hoogopgeleid is en een goede baan heeft. 'Maar cocaïnegebruik wordt bij wedstrijden niet geschuwd, en dan wordt hij de grote man.'

Voor de slachtoffers van de Rotterdam Jongeren Kern zal het wellicht weinig uitmaken wat nu precies heeft meegespeeld bij de aanvallen op hun persoon. Hun leed is al geleden. Mark Koevermans stapte vanwege de intimidaties op zijn privéadres op als directeur van Feyenoord. Paul van Dorst gaat bijna nooit meer naar De Kuip, laat hij aan *de Volkskrant* weten. Sinds de brandstichting is hij 'angstig' en 'alerter' geworden als hij 's avonds door zijn eigen buurt loopt of in een café staat. 'Ik scan veel vaker mijn omgeving, zoek naar nooduitgangen en mijd vaker grote menigten.'

Rest de vraag wat de beste aanpak is om de intimidaties van de Rotterdam Jongeren Kern een halt toe te roepen. Bij Feyenoord zien ze daarbij in elk geval geen rol voor de club weggelegd. 'Bestrijding van geweld buiten het stadion is nadrukkelijk een zaak van de opsporingsinstanties', zegt een woordvoerder, die uit angst voor represailles niet met zijn naam in de krant wil. Welke Feyenoord-supporters tot de R.J.K. behoren, zegt hij niet te weten. 'Het is niet zo dat die gasten een lidmaatschapskaart van de Rotterdam Jongeren Kern bij zich dragen.' R.J.K.'ers met een stadionverbod zijn volgens de woordvoerder lastig te weren. 'Er komen bij elke wedstrijd 46 duizend mensen door de poort. Die jongens komen de ene keer bij de ene ingang naar binnen, en de andere keer bij een andere. Dat is bijna niet te handhaven.'

Ramón Spaaij, inmiddels werkzaam als hoogleraar sportsociologie aan de Victoria-universiteit in Melbourne, vindt dat Feyenoord zich er zo wel erg makkelijk vanaf maakt. 'De club zou sowieso meer werk moeten maken van die stadionverboden', zegt hij. 'En ze zouden met preventief beleid moeten proberen te voorkomen dat nieuwe jongeren zich door de R.J.K. laten rekruteren.'

Toch ziet Spaaij het meeste in de persoonsgerichte aanpak zoals de Rotterdamse politie die nu hanteert. 'Je moet erg voorzichtig zijn met generieke beleid. Alle onderzoeken wijzen uit dat er een escalerend effect optreedt als je in stadions strenge maatregelen gaat invoeren waarbij de goeden te veel onder de kwaden lijden. Want wie als een hooligan wordt behandeld, zal zich ook als een hooligan gaan gedragen.'

Criminoloog Henk Ferwerda sluit zich daarbij aan. 'Natuurlijk moet je af en toe een dreun uitdelen, anders komen de boosdoeners overal mee weg. Maar je moet voorkomen dat andere supporters zich in een hoek gedrukt voelen, anders zullen zij ook verharden.'

Het is daarnaast van belang om lessen te trekken uit het verleden, zegt Spaaij. 'Met nog striktere maatregelen rond wedstrijden zullen nog meer hooligans zich genoodzaakt zien hun geldingsdrang ergens anders te ventileren. In het uitgaansleven bijvoorbeeld. De ervaring leert dat hooliangroepen dan weliswaar kleiner worden, maar dat ze zich ook moeilijker laten controleren. Ik zou dus zeggen: *be careful what you wish for.*'

“

Met nog striktere maatregelen zullen nog meer hooligans zich genoodzaakt zien hun geldingsdrang ergens anders te ventileren

Ramón Spaaij
sportsocioloog

waren de negen verdachten, van wie sommigen al veroordelingen voor geweldsdelicten of een stadionverbod op hun naam bleken te hebben staan, niet veel loslippiger. 'Dat kan ik me niet meer herinneren', klonk het herhaaldelijk. En: 'Daar ga ik niks over zeggen.'

Volgens verklaringen van de politie was het merendeel van de mannen gesignaleerd bij andere samenkomsten van de Rotterdam Jongeren Kern, zoals een 'R.J.K.-barbecue' waarbij een regenboogvlag werd verbrand. Toch ontkenden alle verdachten tot de R.J.K. te behoren. Vier van de mannen gaven wel toe dat ze in Tirana de spandoeken hadden vastgehouden, maar beriepen zich op dronkenschap, impulsiviteit of 'baldadigheid'. De officier van justitie, die zich onder meer baseerde op camerabeelden en berichten uit een chatgroep met de naam 'Road to kankerchaos', zag dat heel anders. Volgens haar was er sprake van een vakkundig voorbereid plan met een duidelijk doel: 'Met bedreigingen en het oproepen van angst probeert de harde kern een stempel te drukken op besluiten.'

Wat Maximiliaan V. bewoog toen hij overging tot de misdrijven die hij volgens het OM zou hebben begaan, zal mogelijk eendaags duidelijk worden.